

Brüssel, 18. september 2020
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0089(COD)

9592/20
ADD 1

CONSOM 118
MI 233
ENT 80
JUSTCIV 72
DENLEG 46
CODEC 628

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	9059/20
Komisjoni dok nr:	7877/18 + ADD 1-5
Teema:	EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, mis käsitleb tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ - Eesti avaldus

– Eesti avaldus –

Eesti peab tervitatavaks tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid käsitleva direktiivi eesmärki tugevdada tarbijate kollektiivsete huvide kaitse mehhanismi üha enam globaliseerual ja digitaliseeritud turul.

Eesti väljendab siiski kahetsust selle üle, et see valdkondlik direktiiv kahjustab liikmesriikide tsiviilmenetlusõigust ja autonoomiat, kehtestades mitmeid norme, mis on oma laadilt horisontaalsed ja kõigis liikmesriikides juba olemas. Sellised normid on näiteks põhimõte „kaotaja maksab“, *res judicata*, samal ajal pooleli olevad kohtuasjad (*lis pendens*), hagi rahuldamata jätmine. Meie arvates on menetlusautonoomia ülimalt väärtuslik ja seda tuleks tsiviilmenetlusõiguse instrumentide loomisel austada.

Eesti on üks liikmesriik, kes toetas seisukohta, et liidu menetlus peaks hõlmama piiriüleseid olukordi ning et riiklikud süsteemid peaksid jääma liikmesriikide luua. Usume endiselt, et see oleks olnud õige lähenemisviis. Liidu normid tuleks kehtestada ainult olukordades, kus liikmesriigid ei suuda üksi probleemi lahendada. Meie arvates ei ole esindushagide riikliku süsteemi loomine selline olukord.

Riiklike pädevate üksuste rahastamise ja selle kontrollimise normid peaksid kuuluma liikmesriigi pädevusse. Kahjuks on lõplikus tekstis esitatud rahastamist käsitlevad normid horisontaalset laadi. Sel puhul oleksime eelistanud üldist lähenemisviisi, milles käsitleti üksnes piiriüleste pädevate üksuste rahastamist.

Oleme väga mures asjaolu pärast, et artikli 7 lõike 1 sõnastuses ei tehta vahet siseriiklikel ja piiriülestel meetmetel. Seetõttu leiab Eesti, et tekstiga ei ole välistatud tõlgendus, et kohtu asukohaliikmesriigi siseriiklike õigusnormide kohaselt ei ole teise liikmesriigi pädeval üksusel, keda rahastab kolmas isik, võimalik hagi esitada üksnes selle alusel, et rahastajaks on kolmas isik, hindamata isegi rahastajate mõju võimalikku ulatust. Sellise tulemusega ei saa me nõustuda. Selline piirang ei ole kooskõlas direktiivi eesmärkidega ning muudaks väikeste liikmesriikide jaoks põhjendamatult keeruliseks ja rahaliselt koormavaks selliste piiriüleste pädevate üksuste leidmise, mis ei ole avalik-õiguslikud asutused.

Eesti on seisukohal, et tarbijaõiguse direktiivi kohaldamisala määratlemine 68 õigusakti, sealhulgas nii direktiivide kui ka määruste loetelu abil on ebaselge ja praktikas väga raskesti kohaldatav. Näiteks on meil raske mõista, kuidas määrata kindlaks kohaldamisala siseriiklikku õigusesse üle võetud minimaalse ühtlustamise direktiivi puhul, kui siseriiklikud normid lähevad direktiivis sätestatust kaugemale.

Lisaks oleme pettunud, et direktiivi ülevõtmise ja kohaldamise aega on võrreldes üldises lähenemisviisis sätestatuga oluliselt lühendatud. Nendest tähtaegadest ei piisa, et väike liikmesriik, näiteks Eesti, kellel puudub esindushagide süsteem, saaks selle keeruka süsteemi luua.

Sellest tulenevalt ja rõhutades veel kord oma toetust eesmärgile tarbijaid kaitsta, hoidub Eesti kõnealuse direktiivi puhul hääletamisest.
